

Розділ 2. «ДИДАКТИЧНІ ЗАСОБИ АКТИВІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНО-ТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТІВ ТА ДІАГНОСТИКИ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ В УМОВАХ ЦИФРОВОЇ ПЕДАГОГІКИ»

Артеменко В. С., к.т.н., доцент (ORCID: 0000-0003-1141-3866)
Державний біотехнологічний університет, м. Харків

ОРГАНІЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ЯКОСТІ ПІДГОТОВКИ АСПІРАНТІВ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОСТОРУ

Комплексне застосування і використання інформаційно-комунікаційних технологій у закладах вищої освіти є важливим засобом для розробки навчально-методичних матеріалів і комплексів навчальних дисциплін. Створені таким чином навчальні матеріали стають не тільки засобом передавання потрібної інформації, але й допомагають аспірантам правильно зрозуміти сутність проблеми та знайти шляхи її вирішення [1].

В 2021 році в ХДУХТ розроблено робочу програму педагогічної практики аспірантів університету (3-го року навчання), яка була затверджена проректором з науково-дослідної роботи. Для її реалізації було розроблено навчально-методичні рекомендації з самостійної роботи аспірантів в програмній платформі підтримки електронного навчання eFront та методичні рекомендації з підготовки та захисту звіту за результатами виконання робочої програми педагогічної практики.

Мета робочої програми педагогічної практики – формування та розвиток інформаційно-комунікаційної компетентності аспірантів університету, як майбутніх науково-педагогічних працівників університету. Завдання робочої програми педагогічної практики аспірантів – підвищення рівня компетентності науково-педагогічних працівників Університету згідно вимог сучасної парадигми освіти; розвиток інноваційного мислення, творчої ініціативи аспірантів; ознайомлення аспірантів з науково-методичними та технологічними вимогами навчального процесу в умовах євроінтеграції ЗВО; розвиток загальних уявлень про шляхи і перспективи інформатизації в галузі освіти; освоєння сучасних інноваційних технологій реалізації змісту навчання, що передбачає його диференціацію, індивідуалізацію, запровадження дистанційних технологій навчання; розвиток здатності аспірантів до постійної самоосвіти і самовдосконалення шляхом застосування інформаційно-освітніх ресурсів і технологій у навчально-науковому процесі; удосконалення вмінь і навичок організації предметно-орієнтованого інформаційного забезпечення електронного навчання .

Робоча програма педагогічної практики спрямована на розвиток професійної, інформаційно-комунікаційної компетентності аспірантів, як майбутніх науково-педагогічних працівників вищої школи, а також

зорієнтована на особистісний і науково-педагогічний досвід аспірантів, як майбутніх науково-педагогічних працівників, їх індивідуальні запити; є гнучкою за змістом; відповідає андрагогічним принципам навчання; забезпечує оволодіння достатнім рівнем професійної та інформаційно-комунікаційної компетентності.

Робоча програма педагогічної практики передбачає продовження роботи аспіранта у вищому навчальному закладі після закінчення аспірантури та захисту дисертації на здобуття вченого ступеня – доктор філософії, а також подальше підвищення кваліфікації в системі формальної, неформальної, інформальної освіти; участь у вітчизняних та закордонних проектах та грантах з питань інноваційних та інформаційно-комунікаційних технологій навчання.

Таким чином, у результаті педагогічної практики аспіранти, за допомогою наукових керівників, набувають управлінські компетентності науково-педагогічних працівників вищої школи, засвоюють шляхи їх використання в освіті, нормативно-правові вимоги формування навчальних планів, планування обсягів навчальної роботи, механізм розроблення освітніх програм згідно стандартів вищої освіти та вимог сучасної парадигми освіти, теоретичні положення щодо основних напрямів і тенденцій розвитку нових освітніх технологій, функціональні можливості та практичні аспекти використання інформаційно-комунікаційних технологій у навчальній діяльності, базові засади створення та використання електронних інформаційних ресурсів у навчальному процесі, технології роботи у навчальному веб-середовищі eFront, а також навички впроваджувати європейські норми і стандарти освіти у навчальний процес, вдосконалювати зміст, форми і методи навчання, використовувати нові принципи організації навчального процесу, новий тип відносин між викладачем та студентом, нові технології опанування знань, організовувати ефективну самостійну роботу студентів, зокрема на основі використання нових технологій навчання, застосовувати управлінські компетентності науково-педагогічних працівників у навчальному процесі, використовувати існуючі інформаційно-комунікаційні засоби та технології у професійній діяльності з метою розроблення навчальних, методичних і дидактичних матеріалів для навчальної дисципліни, створювати веб-ресурси дисципліни в ІОС ХДУХТ. Аспіранти відпрацьовують навички використання електронних ресурсів дисципліни під час навчання студентів та працювати у середовищі BigBlueButton під час проведення навчальних занять, круглих столів та форумів в режимі онлайн, отримують досвід самостійно працювати з інструментами, засобами і середовищами з метою розроблення навчальних, методичних і дидактичних матеріалів для навчальної дисципліни; використовувати функціональні можливості системи електронного навчання eFront; створювати комп'ютерні тести та організовувати контроль (самоконтроль) знань студентів; розробляти проекти та організовувати самостійну (індивідуальну) роботу студентів у системі eFront; володіти навичками використання електронних ресурсів дисципліни у навчальному процесі та надання студентам доступу до них; володіти навичками

дистанційного керування процесом навчання студентів та інтерактивної взаємодії з ними.

Список літературних джерел:

1. Артеменко В.С., Бубенець І.Г., Кухарьонко О.К., Коновалова Т.В. Упровадження у навчальний процес електронної системи навчання eFront. *Синергетична концепція розвитку студентоцентрованого навчання забезпечення якості вищої освіти* : II Міжнар. наук.-метод. конф., 25 вересня 2020 р. Х.: ХДУХТ, 2020. С. 194–195.

Бобловський О. Ю., к.філос.н., доцент (ORCID: 0000-0002-1427-3267)

Державний біотехнологічний університет, м. Харків

ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИКОРИСТАННЯ ІНТЕРАКТИВНОЇ ФОРМИ НАВЧАННЯ В УМОВАХ ВИКЛАДАННЯ КУРСУ «РИТОРИКА»

У сучасному вимогливому та швидкозмінному соціально-економічному середовищі, в умовах реформування системи освіти фахова підготовка компетентних спеціалістів значною мірою залежить від результативності запровадження діяльнісного підходу навчання.

Одним із кроків підвищення ефективності викладання курсу «Риторика» є впровадження разом із традиційними методами інтерактивних технологій навчання. Заняття основ риторики, як інтегровані заняття, передусім, допомагають систематизувати та закріпити знання студентів з важливих тем мовленнєвого (вербального), невербального та кінетичного компонента, особливо, коли необхідно формувати комунікативну компетентність майбутніх фахівців-менеджерів.

Заняття з риторики в умовах інтерактивної форми – це напружена, науково організована й результативна праця всіх студентів у співтворчості з викладачем, яка диференціює та індивідуалізує процес навчання, сприяє самостійному здобуванню знань, стимулює роботу з додатковою літературою, розвиває аналітичне мислення, вміння робити узагальнення, формує в студентів навички самооцінки та самоконтролю своєї навчальної діяльності. Педагогічною наукою накопичено значний досвід щодо запровадження інтерактивних методів навчання [1; 2].

Особливістю інтерактивного навчання є підготовка особистості до реального життя, формування активної громадянської позиції, професійної діяльності майбутніх спеціалістів. Навчальний процес повинен відбуватися за умови постійної, активної взаємодії всіх студентів, створенні певної психологічної атмосфери довіри, природності, невимушеності. Це співнавчання, взаємонавчання, де студент і викладач є рівноправними, рівнозначними суб'єктами [3].

Результати навчання досягаються через взаємні зусилля учасників педагогічного процесу, за умови чіткої організації, що передбачає